

Aneemonen

Medlemsblad för
Hallsbergs Naturskyddsförening
Nr 2 2019

Innehåll

Ordföranden har ordet	3
Minns du vårblomningen?.....	6
<i>Asp</i>	
<i>Tjärblomster</i>	
<i>Hästkastanj</i>	
Flyttande insekter.....	8
Fin avslutning i Tripphult	10
En glada på savannen	12
Med KG på utflykt	14
Veka ben och glömda gummistövlar	15
Från våra utflykter	16
<i>Den biologiska mångfaldens dag 24 maj</i>	
<i>Naturnatten 5 juni</i>	
<i>Matstorpakärret 15 juni</i>	
<i>Lejakärret och Munkhyttan 29 juni</i>	
Höstprogram 2019	22

Omslagsbilderna (fram- och baksidorna)

Två händelser i år som åtminstone väckte min uppmärksamhet var gladan över savannen och mängden av tistelfjärilar.

/Sture Hermansson

Hallsbergs Naturskyddsförening

hallsberg.naturskyddsforeningen.se

Kontaktpersoner:

Ingela Wallin 070-276 41 03 ordförande
Arne Holmer 073-042 98 65 kontaktperson
Sture Hermansson 072-721 35 87 redaktör
för Anemonen och hemsidan

På vår hemsida finns mera:
förutom programmet finns länkar,
bilder från aktiviteter, gamla nummer av Anemonen mm.

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Det är i slutet av juli och vi har haft några verkligt varma dagar. Denna morgon på västkusten är det alldeles stilla. Vimpeln bara hänger och den rör sig inte alls. Katterna ligger på magen på gräsmattan och rör sig inte heller. Det känns tryckande och kvavt där ute.

Morgonens promenad gick som de flesta mornar till havet. Det är en lagom promenad fram och tillbaka. Jag blir borta cirka en timme. Väl nere i Kyvik hejar några glada pensionärer på mig, insvepta i badrockar efter morgonens dopp. Denna vik, som jag en gång lärde mig simma i under mors överinseende, instruktioner och ledning. Någon simskola gick jag aldrig på utan fick ”hemundervisning”. Värre var det för pappa, som kom från Hallsberg. Han lärde sig aldrig simma som barn. Det var långt till Tisaren och någon bil hade inte familjen i början på 1900-talet och om det fanns någon cykel har jag ingen koll på. Han

den stackaren skickades på simskola till Valhallabadet av mor, när han kom till Göteborg. Jag tror inte han tyckte det var någon höjddare, men han lyckades väl ta några simtag. Mor var ju som en fisk i vattnet och fullkomligt älskade att bada. Sista gången hon badade i havet var hon 93 eller 94 år, jag minns inte riktigt.

Denna magiska morgon simmar svanfamiljen omkring i vanlig ordning nere i viken. Men idag är det bara fyra ungar. Hela sommaren har de varit fem, så någonting har hänt. Trots att pappa svan försvarar sin familj med liv och lust har familjen decimerats. Vissa dagar är det mängder av kanadagäss och dem gör pappa svan utfall mot, så fort de kommer för nära hans familj. För jag utgår från att det är far som vaktar sina älsklingar. Ja, sådant är livet när man är svan. Jag undrar hur många de är när sommaren är över?

Väl hemma igen ändrar sig vädret. Temperaturen sjunker drastiskt och det börjar blåsa. Vimpeln står åter rakt ut och vinden sliter i den. Så snabbt vädret kan skifta! På morgonen var det som ”lugnet före stormen”, även om det inte blev storm blåste det bra på eftermiddagen. Och i början på sommaren blåste det också mycket. Vimpeln hade börjat trasas sönder, så jag har fått investera i en ny fräsch.

I maj släppte asparna sina frön. Det var som snö i naturen. Nu var det björkarnas tur! Plötsligt var det miljoner frön, som singlar mot marken likt snöflingor! Vart man vände sig var de där. Allt var täckt av björkfrön! Eftersom

det var så varmt hade jag alla fönster öppna och det var ett elände. Trots att jag hade myggnät letade sig fröna in i springorna. De låg i drivor under fönstren, kylskåpet var fullt, katterna kom in prickiga så fort de varit ute en sväng. Jag hade tänkt måla men insåg snabbt, att det definitivt inte var någon bra idé! Ja, naturen är märklig!

Jag har många traditioner när det är sommar. En av dem är besöket på ”Räkberget”. Platsen heter egentligen Gillvik, men det är av mindre betydelse. Det inhandlas räkor, ostar, bröd, frukt och lämplig dryck! Sedan cyklar min kompis och jag iväg till utflyktens mål. Sista biten går man över berget och det är

idag inte helt lätt med tanke på ålder och övervikt. Men vi tar oss fram och kommer så till havet. Kvällen börjar med det obligatoriska badet och sedan sitter vi på en klippa och filosoferar medan vi äter och dricker och mår väldigt gott!

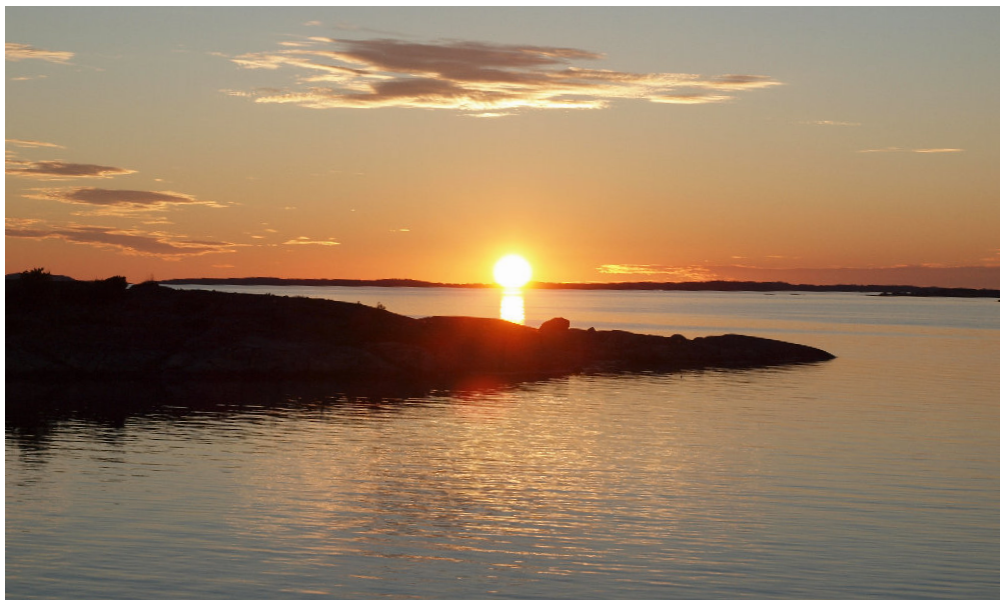
En annan tradition är familjens kräftfest i slutet av augusti. Men den har ännu inte infallit, när dessa rader skrivs. Det är bra när händelserna sprider ut sig över sommaren. Då inmundigas havskräftor och räkor. Personligen är jag ingen stor beundrare av kräftor, men räkor sitter fint! Mat är gott!

Denna sommar har varit väl så aktiv, som andra somrar. Många kompisar har kommit förbi och stannat ett par dagar.

Jag har visat runt på våra sevärdheter och försökt vara en god värdinna. Det är nästan så jag funderar på om jag skulle starta "Bed and Breakfast"! Men det var bara ett försök till skämt!

Sommaren liden och hösten närmar sig med stormsteg. Snart är det dags för en ny termin i Hallsbergs Naturskyddsförening. Jag önskar er välkomna till våra aktiviteter och hoppas, att ni kan känna er som hemma! Kom gärna med glada tillrop och förslag på saker, som ni tycker vi ska göra eller arbeta med. Tillsammans blir vi starka! Väl mött!

Ingela Wallin

Minns du vårblomningen?

Sture Hermansson

Ovan: Solen lyser genom asparna i april.
Till höger: Bild ur C.A.M. Lindmans Bilder ur Nordens flora. (Bilden hämtad från Wikipedia)

Minns du den fantastiska blomningen i våras? Det torra och varma vädret förra sommaren hade en del överraskande följder i år. Det är visserligen svårt att bevisa att vädret var orsaken men många arter blommade denna vår som aldrig förr.

Asp

Asparna väckte uppmärksamhet vid blomningen i år. Aspar är enkönade. Honblommor och hanblommor sitter på olika träd, men båda sitter i vitfluffiga hängen. Efter blomningen släpper hanträden sina hängen och satsar på att växa till sig till nästa år. Honträden däremot behåller sina hängen medan frukterna utvecklas. Dessa är ännu fluffigare än blommorna och nu fylldes luften av de vithåriga lätta frukterna som föll överallt.

Mogna asphängen klara att släppa sina frön. De suddiga vita fläckarna i bakgrunden är frön som flyger i vinden

Tjärblomster

Det var fler arter än aspen som blommade som aldrig förr. Vid Dunsjö blommade tjärblomstren så här ymnigt.

Till höger i bilden syns också en del av de gråfibblor som blommade samtidigt i motsvarande mängder.

Hästkastanj

Vid Nytorget var det hästkastanjerna som blommade fantastiskt. Den härstammar från Balkan och förra sommaren kändes kanske som hemma för den. Det gav goda möjligheter att studera de vackra blommorna.

Flyttande insekter

Sture Hermansson

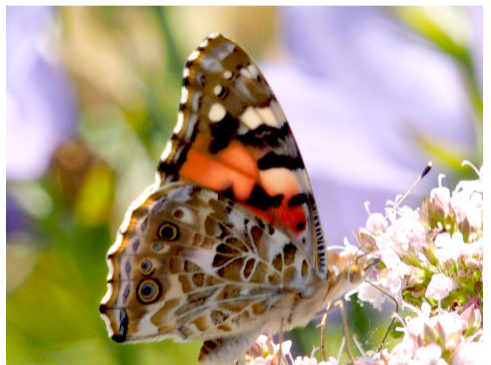
Inte bara fåglar flyttar. På senare år har man kunnat visa att de fjärilar som kommer in söderifrån på försommaren flyttar tillbaka söderut i slutet av sommaren. Men till skillnad från fåglar är det inte samma individer som genomför olika stadier av flyttningen.

De första tistelfjärilarna kom till trädgården i slutet av maj. De for omkring som överaktiva osaliga andar och var nästan omöjliga att få på bild.

Invandragenerationen fanns sedan överallt under högsommaren, men blev allt mera slitna med tiden.

Den första fjärilen som fötts och växt upp här dök upp i trädgården 25 juli. Den måste flyga söderut innan vintern.

Tistelfjärilen har den längsta resan av våra flyttfjärilar och kom i år i tidigare oanade mängder.

Det börjar när det är vinter i Sverige. I Nordafrika är det sommarvärme och tistelfjärilarna kan fortplanta sig. De nykläckta fjärilarna flyger norrut och efter en eller två "mellanlandningar" med ny fortplantning kommer 3:e eller 4:e generationen till oss i slutet av maj eller början av juni. Om det är tillräckligt varmt kommer nu tistelfjärilarna att producera en ny generation i Sverige som kläcks som färdiga fjärilar i slutet av juli-början av augusti. Släktingar till tistelfjärilen som nässeljäril och påfågelöga vilka också kläcks vid denna tiden letar på en bra plats för övervintring och går sedan in i ett vilstadium - diapaus - och övervintrar här för att fortplanta sig nästa vår. Tistelfjärilarna har ingen mekanism för att gå in i diapaus och måste flytta söderut igen. En ny generation kläcks i mellaneuropa och barnen till denna flyger vidare till Nordafrika för att börja om cykeln igen.

Kålfjäril

Rovfjäril

Rapsfjäril

Den välkända **Kålfjärilen** är en annan flyttfjäril. Den har inte så långa flyttvägar som tistelfjärilen, och kan ibland övervintra i södra Sverige, men de flesta svenska kålfjärilar flyger in söderifrån på försommaren, förökar sig här på kål och besläktade växter och en senare generation flyger söderut.

Rovfjärilen är mindre än kålfjärilen och kan också kännas igen på att det mörka hörnet på vingen har en rak kant. Jämför bilderna ovan. Rovfjärilen

har fått sitt namn av att larven kan leva av bl.a. rovor. Arten har ungefär samma levnadssätt som kålfjärilen och är ständigt på vandring. I år har den varit mycket talrik. Nu på sensommaren 2019 är den mycket talrikare än den lika stora **rapsfjärilen**. En mycket vanlig art som övervintrar i Sverige som puppa. Den lever på många vilda arter i kålfamiljen. Rapsfjärilen skiljer sig från rovfjärilen på att den har ett mörkt mönster på undersidan av vingarna.

Gammalflyt, som fått sitt namn av den vita teckningen på vingen som liknar den grekiska bokstaven gamma, är en nattfjäril som ofta flyger också dagtid. Den flyttar på ungefär samma sätt som kål- och rovfjäril. På våren kommer de flygande från Europa, fortplantar sig här och deras avkomma flyger söderut i slutet av sommaren med sikte på medelhavsområdet.

Flyttblomfluga *Episyrphus balteatus*

En flyttande blomfluga som också fått namn efter denna vana. Lätt att känna igen på de små extra strecken mellan de grövre svarta.

Parade honor flyger in från mellan-europa och lägger ägg i sverige. Larverna lever av bladlöss. De nya flugorna flyger söderut i slutet av sommaren. Kan kanske under gynnsamma år övervintra i sydligaste sverige.

Fin avslutning i Tripphult

Sture Hermansson

Jag var ute på mina inventeringslingor för Svensk dagfjärilsövervakning. Tomta hagar var klar och Tripphultslingan nästan klar, endast hundra meter återstod. Det hade varit väldigt glesst med fjärilar, men det var bara att gå den sista delen också och skriva färdigt protokollet.

Då skedde en mindre explosion i dikeskanten där jag just befann mig. Det var två sorgmantlar som flög upp och försvann in ibland asparna bredvid. En närmare titt visade att där var också flera amiraler som flög omkring träden när de inte satt och sög på saven från asparna.

Det var ju en fin avslutning, och det blev nästan bättre vid vändplatsen där

slingan slutade. Ängsvädden blommade och påfågelsöga och silverstreckade pärlemorfjärilar sög i sig av deras nektar. Nöjd vände jag tillbaka för att se lite mer på amiralerna och sorgmantlarna, men tittade lite slött neråt och blev tvungen att hoppa åt sidan! Där satt en stor brun fjäril med vita fläckar. En sälgskimmerfjäril. Arten har observerats på flera platser i landskapet under de senaste åren, men jag hade missat den hittills och nu blev det dagfjärilsart nummer 45 i Tripphult.

Tyvärr visade det sig att anledningen till att Sälgskimmerfjärilen satt så stilla var att den var död. Men ändå...

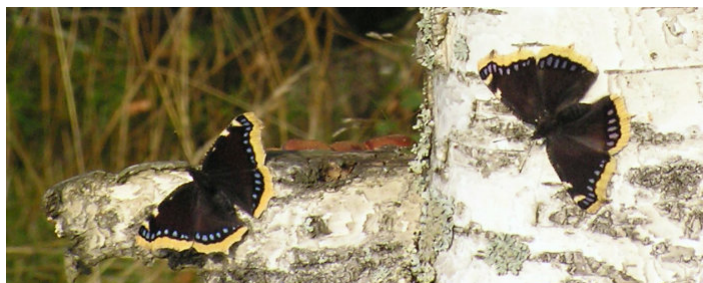
Jag försökte få en bild på en amiral med utslagna vingar. Det var inte lätt. När de satt stilla höll de vingarna hopslagna för att slå ut dem en mycket kort stund och sedan slå ihop dem igen. Det är mindre än en sekund mellan bilderna ovan. Inom en sekund var vingarna hopslagna igen. Tur att kameran har serietagning.

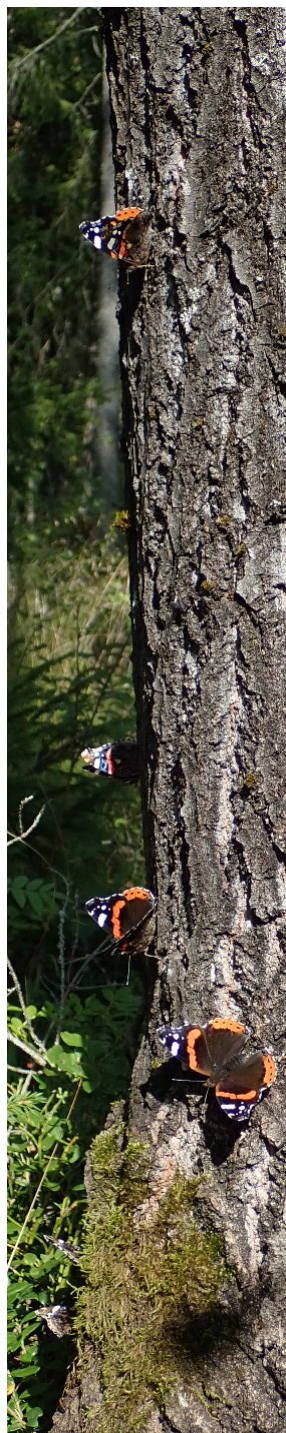
Amiralen är en av flyttfjärilarna. Nya fjärilar kommer in på försommaren och förökar sig här. Avkomman flyger söderut och förökar sig i södra Europa varefter ett nytt varv kan börja.

I år verkar amiralerna ha fortplantat sig bra. På bilden till höger syns 5 fjärilar.

En vinbärsfuks syns på bilden till vänster när den deltar i festen på aspsaven.

Det var sorgmantlarna som gjorde mig uppmärksam på festen på asparna. Jag lyckades inte få någon bild på dem utan denna bild är från ett liknande tillfälle 2005.

En glada på savannen

Sture Hermansson

Jag har skrivit om den förr, savannen utanför vårt hem i västra Hallsberg. Det som förr var åker med olika grödor men numera är träda eller vall med höskörd.

Det har de välkända följderna att sorkarna trivs här (även i vår trädgård) och därmed också sorkjägarna.

Höet skördades i år i början av juli och skörden drog genast till sig en flock måsar. Bland måsarna fanns också en elegant rovfågel – en röd glada. Den var lätt att känna igen på den kluvna stjärten och den eleganta flykten, trots att jag inte sett den sedan ett tillfälle i slutet av 1950-talet.

Gladan är framförallt en asätare, men lite stora insekter och skadade sorkar skulle väl sitta fint. Den kom tillbaka ett par gånger de följande dagarna, men om den hade någon framgång i jakten kunde jag inte se.

Även en tornfalk uppfattade det som bra jaktmarker och uppehöll sig en tid här. Den varierade mellan att ryttla och spana uppifrån höjden på tornfalkars vis och att sitta på en höbale och spana på närhåll. En gång lyckades den ta en sork. Det var med mer eller mindre lodrät dykning från hög höjd.

Vår gamla vän den bruna kärrhöken var naturligtvis också med och sökte av de nya jaktmarkerna. Här är det en gammal hane vilket syns på de ljusa vingarna.

Med KG på utflykt

Inger Eriksson

Den 6 juli var det ett litet jubileum för Karl Gustaf, det var 67 år sedan han började samla och lära sig växter.

Vi gjorde en utflykt till Bo Slotts-trädgård den dagen och Margareta var också med. Förutom den stora eken, som vi mätte till 7,02m i omkrets, så såg vi Pyramid-ekar, Avenbokar, den grövsta mätte 3,63 m, vi såg en liten trevlig hänglärk, mycket sevärd och utefter en vägg: vackra rosor, clematis, kaprifol och ett blåregn som inte blommade.

Matsäcken intogs vid kyrkan i soligt väder, som snart övergick i en snabb

regnskur. Vi åkte förbi Lindhult där den stora linden fanns en gång, nu är det en nässelhög, ett stycke längre bort på samma väg mot Regna så var det som en sandås, som vägen gick på och där var en mycket fin växtplats för vilda blommor, vi gick där ett bra tag och tittade på bl.a. back-anis och back-nejlikor. Sedan blev det krokiga vägen över Iboholm till glassen i Hjortkvarn. Vi avslutade dagen i urskogsreservatet vid Trolleflod, inne i Östergötland, där gick det att smaka på blåbären.

Veka ben och glömda gummistövlar

eller vad man kan hitta när det går långsamt

Text: Kerstin Johansson Foto: Sören Karlsson

Naturskyddsföreningen i Kumla med Åke Teljå i spetsen, ville gärna visa oss det fina Matstorpakärret. I mitten på juni åkte vi dit, och förhoppningsvis skulle vi få se Orkidéer.

På vägen ned mot kärret fann vi Tätört, en liten insektsätande växt.

Utän tvekan traskade och plaskade alla intresserade ut i kärret, på jakt efter de vackra blommorna.

Jag insåg att den mjuka gungiga marken inte var något för mina veka ben.

Bra var också att Anette hade glömt sina gummistövlar, så vi fick sällskap.

Vi gick på den fasta skogsmarken längs med kärrkanten. Några djur hade gjort sig en stig, den passade oss bra att följa. Djuren hade varit lägre än oss, så vi fick böja oss för att komma fram mellan buskar och små träd.

Här i kärrkanten växte det ängsnycklar och vänderot. Jag fick syn på blad som påminde om kirskaal och på de bladen var det bubbliga knölar. Å så bra, tänkte jag, något som gillar att äta kirskaal, det vore ju underbart att ha i hemma i trädgården.

Jag plockade några av bladen för att kunna fråga de kunniga när det blev fikadags.

Karl-Gustav Nilsson, som kan det här med botanik, lade bladen i sin påse. För att senare titta på dessa hemma.

Några dagar senare får jag svar från K-G, Nej det var inte någon som älskade att äta kirskaal.

Men det var nya fynd för Närke, dessa hade inte setts här i trakterna förut.

Så om mina ben varit starka och Anette haft gummistövlar på sina fötter, hade dessa fortfarande fått stått alldeles oupptäckta vid Matstorpakärret.

Stenbärsknottror och Stenbärsladlus heter de nyupptäckta arterna.

Stenbärsknottror.

*Orsakade av gallkvalstret Eriophyes silvicola
Inne i de ihåliga gallerna finns en slags glesa hår
som kvalstren suger näring av.*

Från våra utflykter

Text: Sture Hermansson. Bilder: Anette Nilsson (AN) och Sture Hermansson (SH)

Den biologiska mångfaldens dag 24 maj

Den biologiska mångfalden firade vi 25 maj i tre fina reservat i Viby.

En presentation av reservaten delades ut till deltagarna och finns att ladda ner på vår hemsida. Till höger kan du se den gamle biologiläraren som samlat en grupp intresserade elever i reservatet Oxaryggen där marken sköts med slåtter varje år.

De gula prickarna i gräset är knölsmörlblomma som var en av de arter som blommade rikligt detta år.

AN

AN

Det tredje reservatet var Broby äng, vårt egna och Hallsbergs kommuns reservat. Det består till största delen av lövskog som ska stå till fri utveckling för att gynna alla som lever i sådan skog, i första hand svampar.

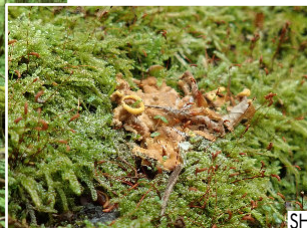
Vi inledde med att betrakta granplanteringen på andra sidan vägen. Så hade Broby äng sett ut om det inte blivit reservat.

AN

SH

SH

I Broby äng var 457 svamparter noterade innan vårt besök. Nu är det 458 med skinnsvampen *Stereum rameale* som växte på en fallen ek längs naturstigen

Naturnatten 5 juni

AN

Kerstin hade lett planeringen. Här informerar hon om källan

AN

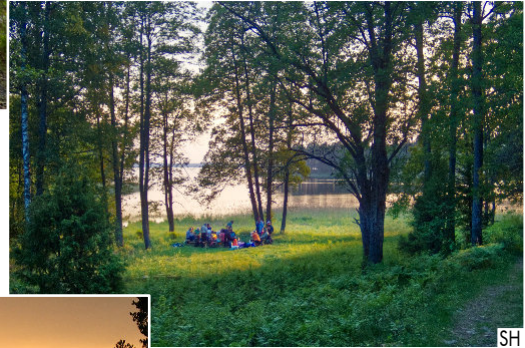
I området finns flera leder för vandraren

SH

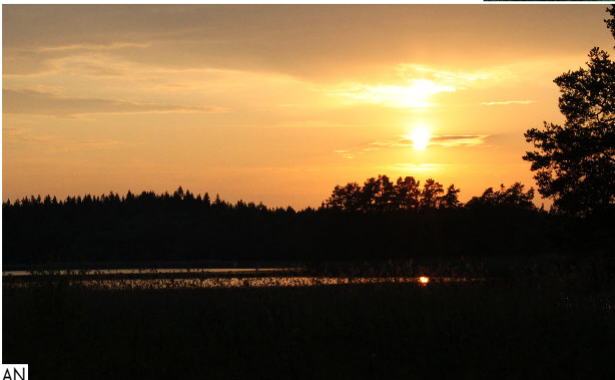
Det var en varm och skön försommardag. Här njuter vi av utsikten från Skåle klint.

Naturnatten firas årligen dagen före Sveriges nationaldag. I år firade vi den i området vid Skåle klint med vandring i det fina området och samvaro vid en grillbrasa när solen gick ner över Tisaren

SH

Efter att ha gått olika leder efter intresse och förmåga samlades vi vid grillbrasan.

AN

Och solen sjönk sakta ner mot skogskanten.

Matstorpakärret 15 juni

Kärret ligger i skogen strax norr om Skogaholm. Tidigare var det slättermark som sköttes genom att vattnet från Matstorpabäcken dämades upp eller

släpptes ut vid lämpliga tillfällen.

Numera är det ett rikkärr med intressanta arter bl.a. hoppades vi få se blommande ängsnycklar.

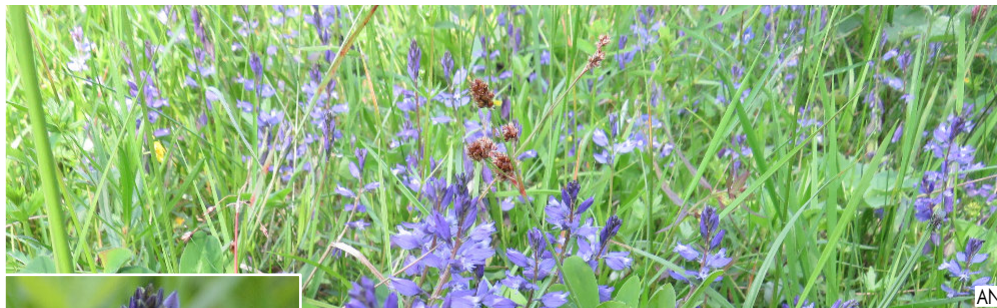
AN

SH

Ovan: Visst fann vi ängsnycklarna i blom på flera ställen i kärret.

T.v.: Exkursionsdeltagare med stövlar vandrar genom kärret.

AN

SH

På vägen till kärret fann vi ett stort bestånd av jungfrulin, mest med blå, men också en del med lila blommor.

SH

AN

Fiske efter växter i Matstorpabäcken

SH

Det var sommarlånke som växte i bäcken, med så här intressanta blommor

AN

En öm moder. En kärrspindel som bär omkring på sin avkomma i en kokong tills de blir tillräckligt stora för att släppas ut.

SH

I dammen längst ner i kärret var flicksländor upptagna med fortplantning. Hanen har ett stadigt tag i nacken på honan medan hon lägger äggen. Det är en försäkring att ingen annan hane kan uppvakta honan innan äggen är lagda.

AN

Vi stannade till vid Skogaholmsdammen på väg hemåt. Matstorpabäcken mynnar i Svennevadsån som kommer från Skogaholmsdammen.

AN

En större rödögonflickslända vilade som de brukar på ett näckrosblad på Skogaholmsdammen.

Lejakärret och Munkhyttan 29 juni

AN

SH

Lejakärret är ett naturreservat ca 1 mil norväst om Lindesberg. Det ligger nedströms en gammal koppargruva. Där finns både ett stort sandfält med kopparslag från gruvbrytningen och ett rikkärr med mängder av intressanta växter.

AN

SH

SH

SH

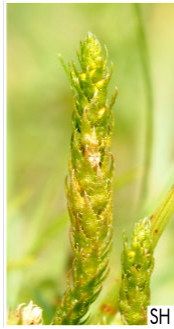

AN

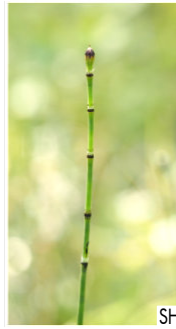
Vi hade ju lovat orkidéer! Här är skogsnycklar, purpurknipprot, brudsporre, tvåblad och kärknipprot.

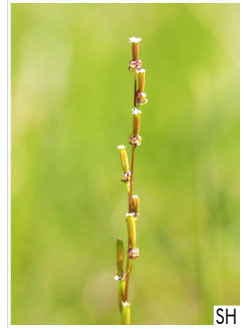
SH

SH

SH

SH

Tre kryptogamer och en blomma: Lopplummer, dvärglummer, trådfräken och kärrsälting

AN

I en dörröppning i den gamla ruinen efter kopparbrytningen lutade sig en trädstam mot dörrposten

AN

Anettes mamma tog emot i deras sommarstuga inte långt från Leja kärret.

AN

AN

På hemvägen besökte vi Munkhyttan utanför Lindesberg. Ett reservat med sällsynta fjärilar, särskilt asknätfjärilen som finns i ett område här och ett i Uppland. Fjärilen släpptes försiktigt och flög iväg.

Vi är en krets av
Naturskyddsföreningen

Höstprogram 2019

Miljövänliga veckan och Framtidsveckan v. 40

Ett av Naturskyddsföreningens stora evenemang är Miljövänliga veckan som infaller under vecka 40 varje år.

Veckan kan ha olika teman, i år är det fortsättning på temat **Ta vara på det vi har**. Att inspirera och uppmuntra varandra till att ta hand om våra saker, kläder och möbler för att minska konsumtionen av nya prylar.

laga, värda, återbruka

Vecka 40 är också tiden för Framtidsveckan i Örebro län.

Läs mer på Internet:

<https://www.naturskyddsforeningen.se/miljovanligaveckan>

<http://orebrolan.framtidsveckan.net/>

Framtidsveckan

För en hållbar omställning **vecka 40 - Örebro län**

Tubkikaren

Föreningen äger en tubkikare som kan vara till stor glädje vid fågelstudier.

Lånas ut gratis till medlemmar.

Sture Hermansson 072-721 35 87

sture@sturehermansson.se

Klubbstugan

Föreningens klubbstuga, det gamla torpet i Herrfallsäng, kan hyras av medlemmar för 100:- per dygn.

Höstprogram 2019

Vi är en krets av
Naturskyddsföreningen

Lördag
7 september

Svampar

Vi åker till någon lämplig svamplokal. Hans-Åke Sandberg hjälper oss sedan att identifiera svamparna.

Avresa kl. 9.00 från Coop Hallsberg

Ansvarig: Arne 0730-42 98 65

Lördag
21 september

Göljestigen

Höstvandring längs en fin vandringsled i Kilsbergen.

Avresa från Coop Hallsberg kl. 09.00

Ansvarig: Monica Nilsson: 073-068 90 45

Tisdag
24 september

Reningsverket

Vi besöker Hallsberg avloppsreningsverk för att se hur avloppsvattnet tas om hand innan det släpps ut i naturen.

Max 15 personer.

Föranmälan obligatorisk och sker till Kerstin Johansson senast 17/9
e-post: Schapp@telia.com

Fredag
4 oktober

Hallsbergsmarken

Besök vårt stånd där vi bl.a. försöker "sälja" idéerna i årets miljövänliga vecka.

Söndag
17 november

Medlemmarnas bilder

Vår traditionella avslutning av året

Vi kopplar av med fika och bilder från året som gått.

Ta gärna med dig några bilder. Vi har utrustning att visa dem.

Kantakrogen Hallsbergs hembygdsgrd kl. 17.00

Ansvarig: Sture 072-721 35 87

OBS! Vi måste göra programmet månader i förväg.

Kontrollera gärna programmet med vår hemsida eller ansvarig för aktiviteten.

Lämpliga kläder och matsäck gäller alltid!

Info via e-post: Om du lämnar din e-postadress till riks eller direkt till sture@sturehermansson.se kan du få del av information och påminnelser jag skickar ut inför varje aktivitet.

Vi samarbetar ofta med Naturskyddsföreningen i Kumla. De har hemsidan kumla.naturskyddsforeningen.se

*Våra arrangemang
sker i samarbete med
Studieförbundet*

En tistelfjäril tankar miljövänligt flygbränsle innan den ger sig iväg på den långa resan söderut.

Det skedde den 9:de augusti i pepparmyntan i vår trädgård i Hallsberg.

/Sture